

HVIS DU DELER DIN PC MED NOGEN:

Hold private data skjult for andre

Hvad gør du, når du låner pc'en ud og ikke vil have, at den anden person får adgang til dine private oplysninger? Her får du svar.

Journalist
Steffen Nielsen

Hvis man – som de fleste af os – lever et forholdsvis ordinært og udramatisk liv, ligger man som regel alligevel inde med en hel del ting, som man ikke ønsker at dele med nogen. I vor tid findes disse hemmeligheder også ofte i digitalt format på pc'en i form af dokumenter, fotos og andre filer.

Vi taler næppe om statshemmeligheder, men snarere om små fortrolige ting, som det vil være uheldigt eller pinagtigt at vise frem for andre. Det kan fx være en bog, du skriver på, privatøkonomiske detaljer eller en fødselsdagsoverraskelse, du er ved at planlægge. Det kan derfor være noget problematisk, hvis andre end dig bruger din computer og risikerer at se noget, de ikke burde se.

Hvis du vil låne computeren ud, sidder du således i en svær situation. Blev det nødvendigt med et større forudgående oprydningsarbejde, hvor følsomme elementer skal gemmes væk på en USB-nøgle? Typisk har man ikke hele og halve timer til at planlægge sådan en operation. Det behøver

ikke være nær så indviklet, for det hele kan klares på få minutter, hvis du i forvejen har sat dig ind i, hvordan situationen skal gribes an.

Tre indsatsområder

I denne artikel argumenterer vi for, at det faktisk kun er nødvendigt at foretage tre hurtige forberedelser, når man skal låne sin pc ud: Skjule sine filer, slette andre digitale spor på pc'en og låse sladreprogrammer. De to første af disse forberedelser kan du gennemføre direkte i Windows, uanset om du bruger Windows 10 eller 11. Låsning af bestemte programmer kan også let gennemføres, når du benytter det effektive gratisprogram AppLocker.

Få pc'en sikkert tilbage

Når dine nærmeste fremover skal bruge din computer, behøver du ikke at frygte for, at dine private data ligger til åbent skue på skærmen, fordi pc'ens gæst bruger dine programmer eller selv arbejder med filer i Stifinder. Alting er gemt af vejen, og når du får leveret computeren tilbage, vil dine små hemmeligheder stadigvæk være dine.

Du kan roligt dele din pc med andre, hvis du først sørger for at skjule oplysninger, som du vil holde private.

Disse ting kan du holde privat på pc'en:

Du kan sætte ind på tre områder på computeren for at beskytte dit privatliv bedst muligt.

MAPPER OG FILER

Det vigtigste er naturligvis, at din gæst på pc'en ikke kan læse fortrolige dokumenter. Du kan skjule dem i Windows.

SPOR EFTER DINE FILER

Du kan også sløre de spor, som dit arbejde efterlader. Fx oplysninger om senest brugte filer i startmenu og Stifinder.

ADGANG TIL PROGRAMMER

Mange hemmeligheder gemmes i programmer som Word. Du kan vælge, hvilke programmer dine gæster kan bruge.

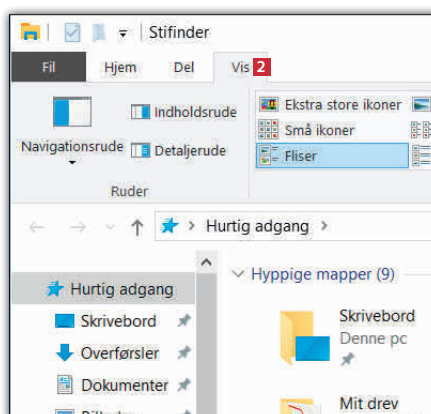
MAPPER OG FILER

Skjul filer og mapper på pc'en

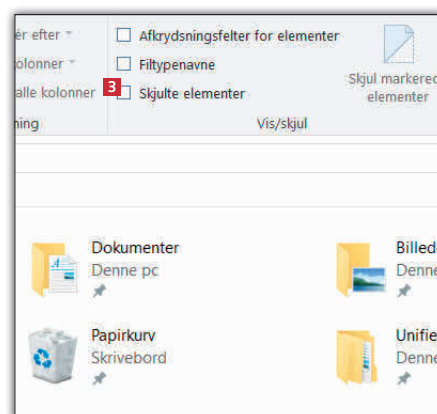
I Stifinder i Windows 10 og 11 kan du med et højreklik skjule en fil eller mappe, så den ikke længere optræder i Stifinder-vinduet. Vi viser metoden i begge Windows-udgaver, så du kan skjule udvalgte filer for din gæst.

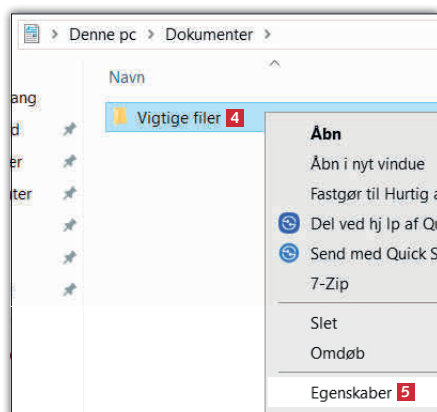
1 Åbn først Stifinder i Windows 10 via dets ikon **1** på proceslinjen.

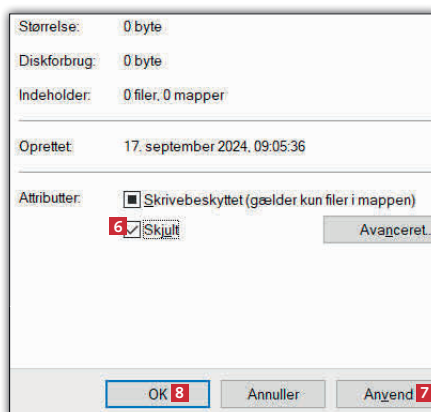
2 Nu vælger du menuen **Vis** **2** øverst.

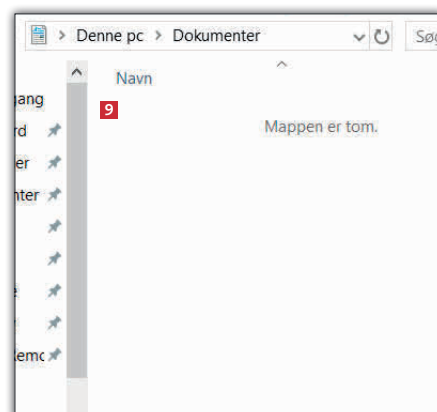
3 Fjern så en eventuel markering **3** ud for **Skjulte elementer**. Det sikrer, at skjulte filer ikke vises alligevel.

4 Højreklik nu på den fil eller mappe **4**, du vil skjule. Vælg **Egenskaber** **5**.

5 Sæt markering **6** ud for **Skjult**. Klik på **Anvend** **7** fulgt af **OK** **8**.

6 Mappen er nu skjult i Stifinder **9**. Når du vil have den vist igen, klikker du **Vis** og sætter markering ved **Skjulte elementer**.

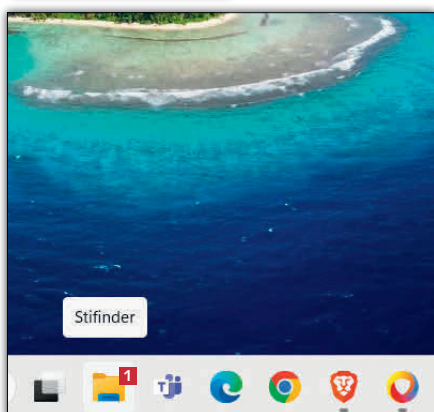
Filerne er skjulte, men ikke for alle

Bemærk, at den viste metode ganske vist holder filerne skjult for de fleste. Man kan bevæge sig rundt i Stifinder i timevis uden at falde over de skjulte filer og mapper. Men hvis din gæst er it-kyndig og bevidst går på jagt efter de hemmelige filer, vil han eller hun let kunne få adgang til filerne ved selv at anvende Stifinder-indstillingen

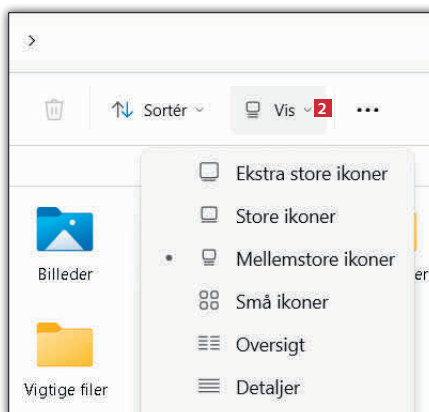
for skjulte elementer. Tricket er altså kun effektivt, hvis din gæst har gode hensigter. For denne artikel gælder det da også, at en person med onde hensigter uden større besvær vil være i stand til at omgå vores forholdsregler, hvis han skulle ønske det. Så vores forslag fungerer bedst blandt venner, der har tillid til hinanden.

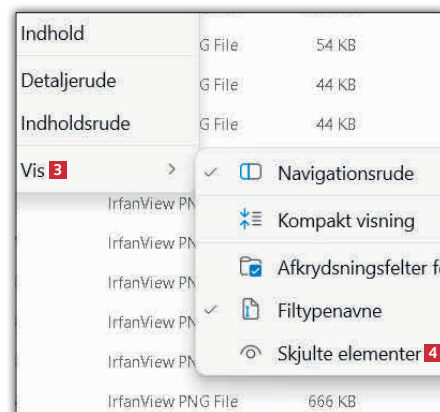
Windows 11

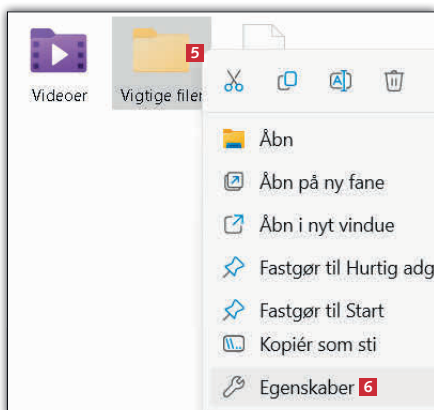
1 Åbn først Stifinder via dets ikon **1** på proceslinjen i Windows 11.

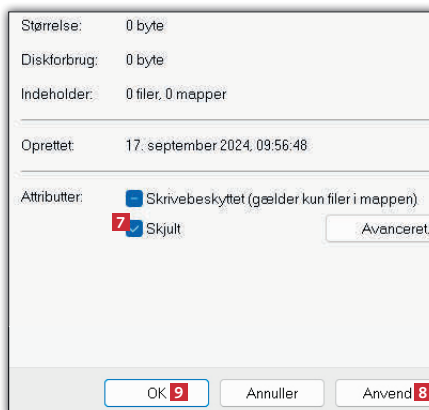
2 Nu vælger du menuen **Vis** **2** øverst.

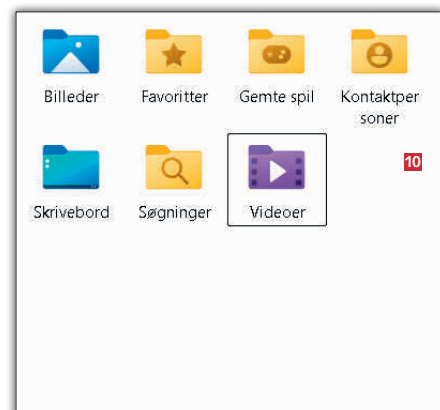
3 I menuen, der udfoldes, vælger du punktet **Vis** **3** og fjerner fluebenet **4** ved **Skjulte elementer**.

4 Højreklik nu på den fil eller mappe **5**, du vil gøre usynlig, og vælg **Egenskaber** **6**.

5 Sæt markering **7** ved **Skjult** og klik på **Anvend** **8** fulgt af **OK** **9**.

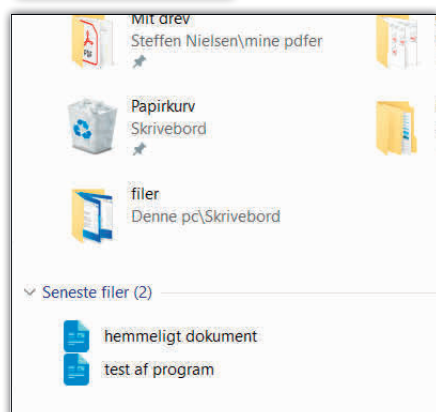

6 Nu er mappen usynlig **10** i Stifinder. I menuen **Vis** sætter du fluebenet ved **Skjulte elementer**, når du vil have mappen vist igen.

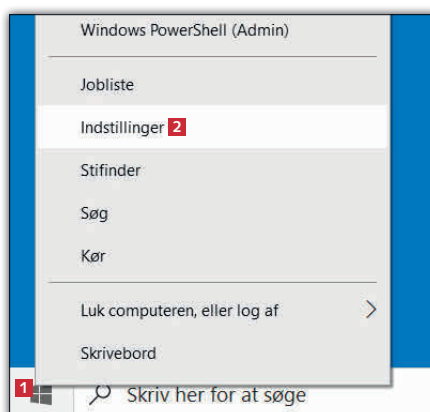
SPOR EFTER DINE FILER

Sådan skjuler du spor på pc'en

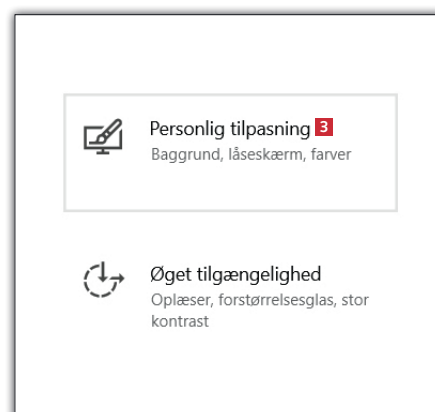
Rundt omkring i Windows' brugerflade viser systemet lister med de filer, som du senest har brugt. Sørg for, at din gæst ikke falder over filnavnene ved et uheld.

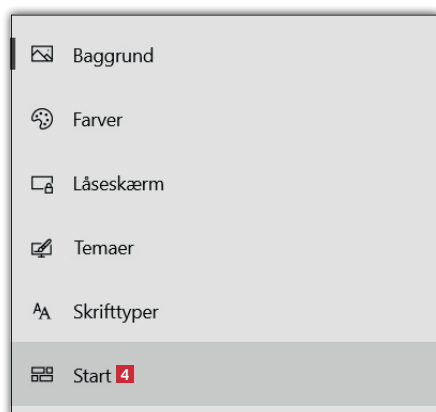
1 I nederste del af startvinduet i Stifinder vises normalt en liste med de filer, du har brugt senest. Det kan være kompromitterende.

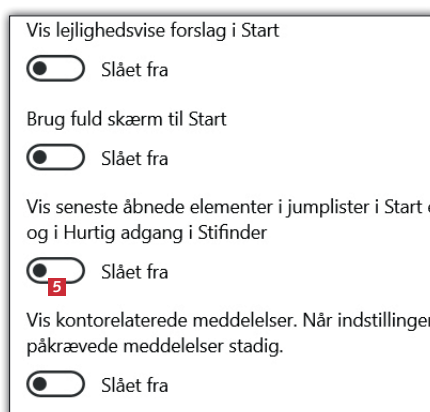
2 Højreklik på startknappen **1** i Windows 10, og vælg **Indstillinger** **2**.

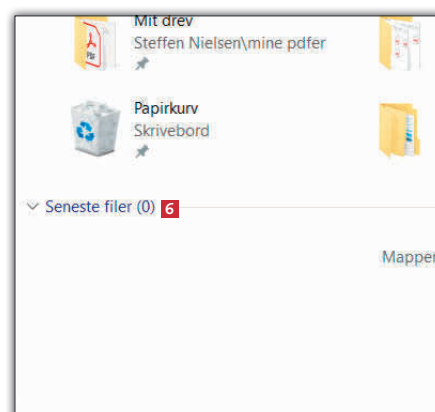
3 I indstillingsvinduet vælger du **Personlig tilpasning** **3**.

4 Så klikker du på menupunktet **Start** **4**.

5 Til sidst slår du skyderen fra **5** ved punktet **Vis seneste åbnede elementer i jumplister i Start eller på proceslinjen og i Hurtig adgang i Stifinder**.

6 Efter ændringen er alle punktet i listen **Seneste filer** **6** slettet, så din gæst ikke vil falde over oplysningerne.

Fjern endnu flere spor

Når du har fulgt vores gennemgang på disse sider, har du sikret dig, at din gæst ikke ved et uheld falder over oplysninger om de dokumenter og andre filer, du har arbejdet med senest. Bemærk dog, at en it-kyndig stadig vil kunne finde spor efter dokumenterne rundt omkring på

pc'en, fx i midlertidige filer. Hvis du vil fjerne digitale spor på en endnu mere effektiv facon, anbefaler vi dig programmet BleachBit.

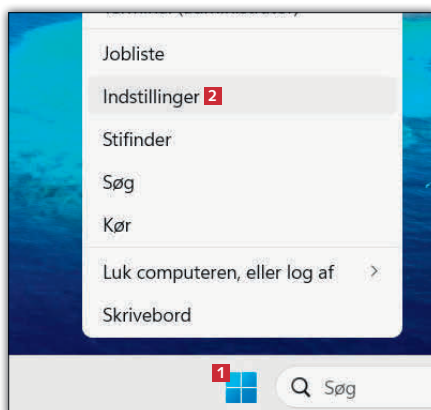
Du finder BleachBit og en grundig guide til at bruge det på komputer.dk/2501

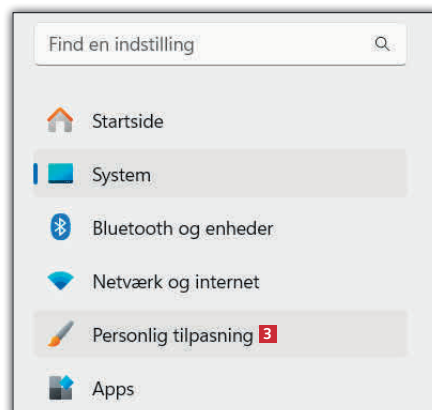
Windows 11

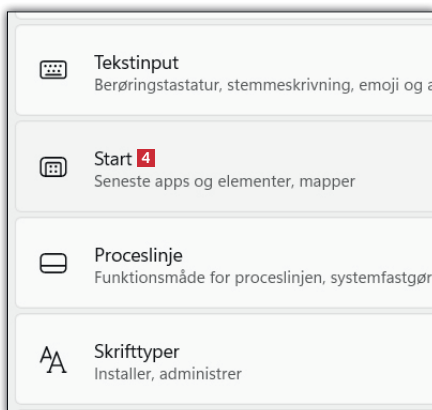
1 Startmenuen i Windows 11 er et af de steder, der viser navne på de filer, du har haft gang for nylig.

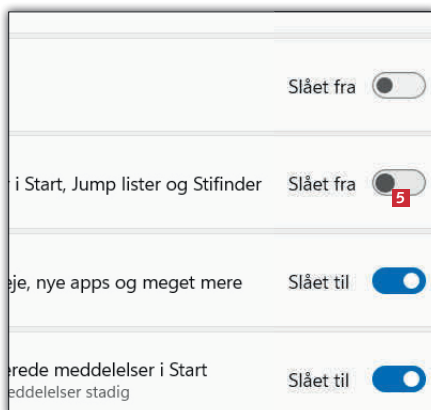
2 Højreklik på startknappen **1** i Windows 11, og vælg **Indstillinger** **2**.

3 I indstillingsvinduet vælger du **Personlig tilpasning** **3**.

4 Dernæst klikker du på menupunktet **Start** **4**.

5 Til sidst slår du skyderen fra **5** ud for **Vis senest åbnede elementer i Start, Jump lister og Stifinder**.

6 Efter du har ændret indstillingen, ryddes der op i Windows, så blandt andet startmenuen ikke længere viser prekære oplysninger.

AppLocker

Dette program spærrer for udvalgte programmer i Windows, så pc'ens gæster ikke kan benytte dem.

Sprog
Engelsk

Virker med
Windows 10 og 11

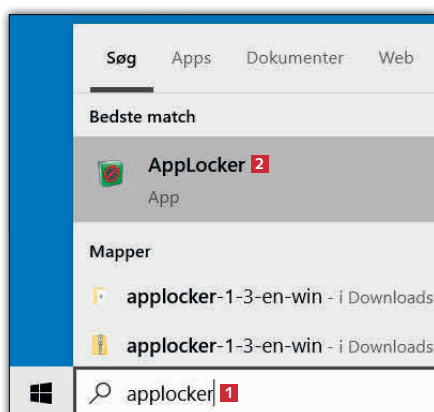
Hent programmet på vores hjemmeside:
komputer.dk/2501

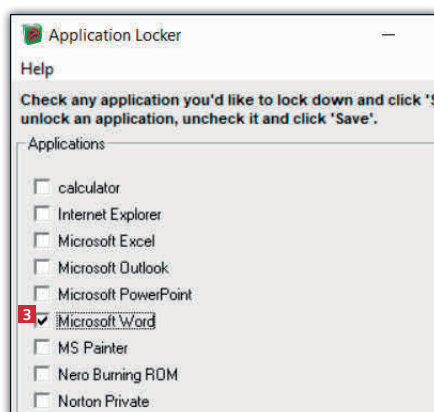
ADGANG TIL PROGRAMMER

Sådan låser du programmer på pc'en

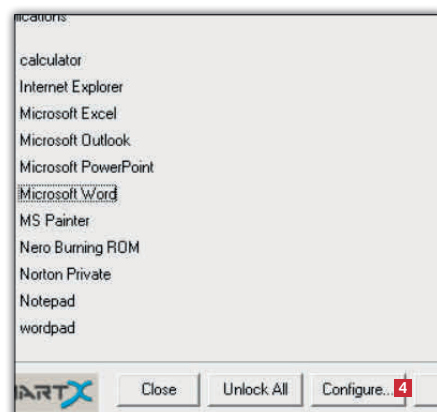
Programmet AppLocker kan låse udvalgte programmer på din computer, så gæster formenes adgang til dem. Du kan kun ophæve spærringen via AppLocker.

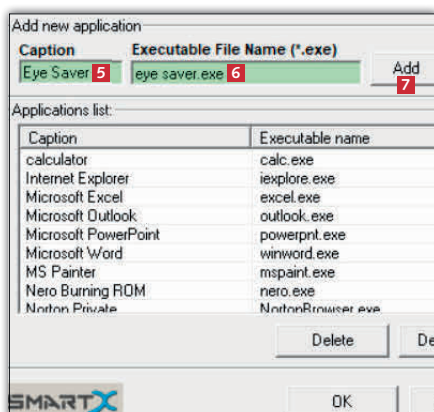
1 Hent programmet på vores hjemmeside, og installer det. Skriv **applocker** **1** i Windows' søgefelt, og klik på **AppLocker** **2**.

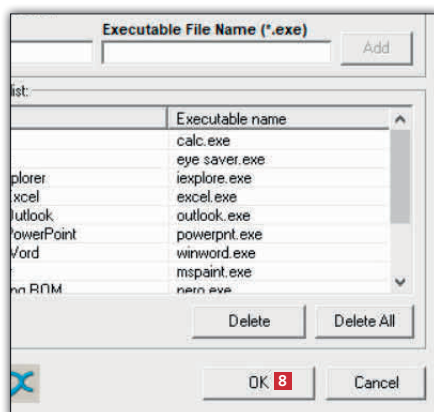
2 Programmet åbner. Markér et eller flere programmer **3**, som du vil blokere, og klik på **Save** nede til højre.

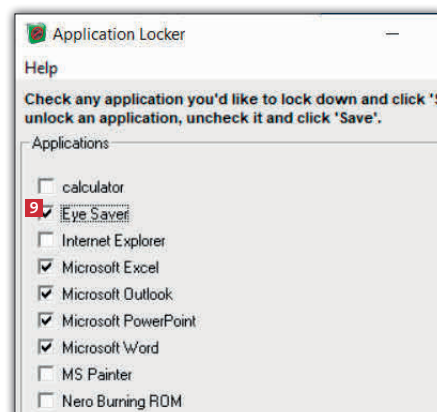
3 Klik dernæst på **Configure...** **4** for også at blokere eventuelle programmer, som ikke vises i AppLockers foreløbige liste.

4 Skriv programnavnet **5** og EXE-filens navn **6**. Du kan få hjælp til at finde EXE-filens navn i forklaringen på næste side. Klik på **Add** **7**.

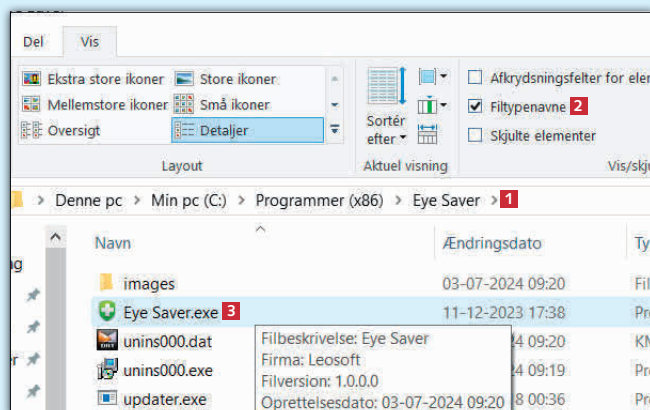
5 Luk vinduet med knappen **OK** **8**.

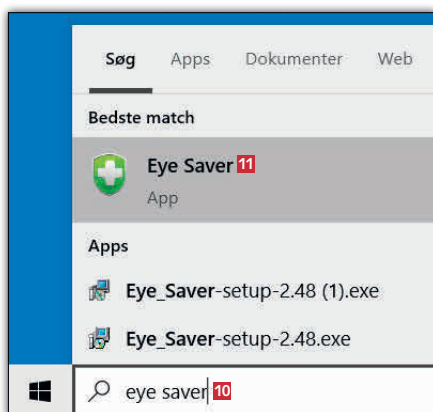
6 Sæt nu et flueben ved programmet **9**, og klik på **Save** nederst til højre. De markerede programmer er nu blokeret.

Sådan finder du EXE-filens navn

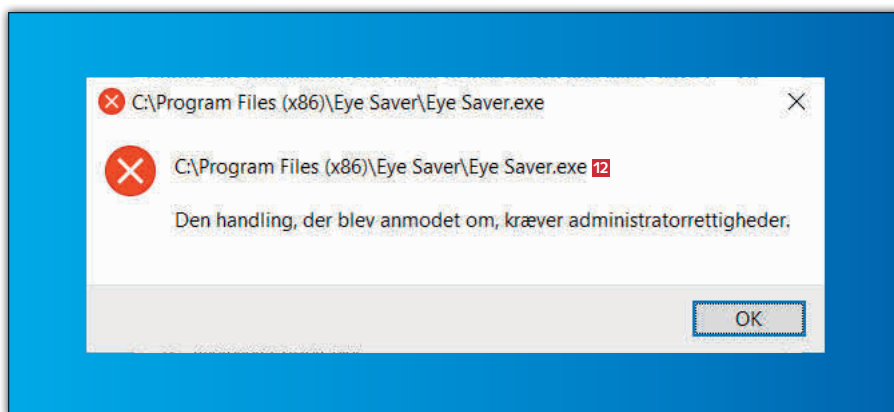
I trin 4 i vores guide til AppLocker skal du angive navnet på EXE-filen til det program, du vil blokere. Det navn kan du finde ved at besøge programmets mappe i Stifinder og finde frem til EXE-filen. Programmappen ligger normalt som en undermappe til C:\programmer eller C:\programmer (x86).

Find programmets mappe **1**, og sæt markering ved **Filtypenavne** **2**. Find EXE-filens præcise navn **3** og benyt det i trin 4, som vist på forrige side.

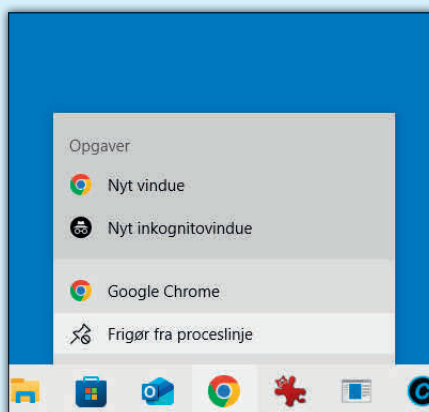
7 Lad os teste blokeringen. Skriv programnavnet **10** i søgefeltet, og klik på det tilhørende resultat **11** for at forsøge at åbne programmet.

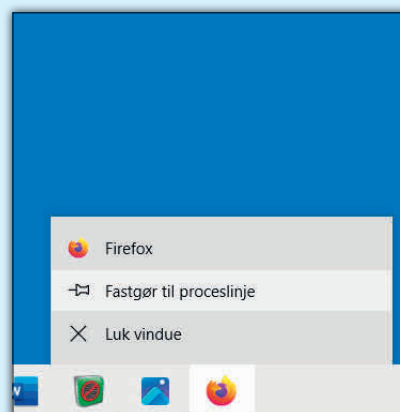
8 Windows spærrer nu **12** for programmet, og man kommer ikke videre i forsøget på at åbne det. Kun via AppLocker-programmet er det muligt at ophæve spærringen ved at fjerne markeringen ved det spærrede program.

Gør en alternativ browser klar

I din normale browser har du sikkert en masse private data. Derfor er det en god ide at tilbyde din gæst en anden browser uden din historik. Du kan fx lægge den nye browser klar på proceslinjen.

Du fjerner din sædvanlige browser fra proceslinjen ved at højreklikke på den og vælge Frigør fra proceslinje.

Åbn den anden browser, her Firefox, højreklik på ikonet og vælg Fastgør til proceslinje. Så ligger den klar til gæsten.